

ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ДЕРЖАВНУ ОХОРОНУ
ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ
ВЛАДИ УКРАЇНИ
ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ»

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР

СТАНOM НА 15 ТРАВНЯ 2025 РОКУ

*За загальною редакцією
кандидата економічних наук, професора
Скриньковського Руслана Миколайовича*

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ — 2025

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Бандурка О. М., Боднарчук О. Г., Вітвіцький С. С., Комісаров О. Г., Копотун І. М., Корецький О. П., Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Петков С. В., Скриньковський Р. М., Шамрай Б. М.

Закон України «Про державну охорону органів державної влади України 3-19 та посадових осіб». Науково-практичний коментар. Станом на 15 травня 2025 року. / За заг. ред. Скриньковського Р. М. — Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2025. 352 с.

ISBN 978-611-01-3552-8

Пропоноване видання є науково-практичним коментарем до Закону України «Про державну охорону органів державної влади та посадових осіб». Цей Закон було прийнято Верховною Радою України в 1998 році. До прийняття Закону України, діяльність підрозділів Управління здійснювалася на основі Положення про Управління державної охорони України, яке було затверджено Указом Президента України від 17 серпня 1992 року № 417.

З моменту свого прийняття Закон піддавався незначним поточним змінам, навіть введення правового режиму воєнного стану через широкомасштабну російську агресію проти нашої країни не призвели до докорінних змін у правовому регулюванні системи та організації питань державної охорони органів державної влади та посадових осіб.

Питання державної охорони являють собою таку правову систему, яка має переважно практичне значення. Правове забезпечення діяльності у таких умовах потребують надійного, лаконічного та стабільного унормування, що власне й демонструє коментований нормативний акт.

Також пропонується спеціальне профільне законодавство, яке регулює окремі питання державної охорони.

УДК 351.74(477)

ISBN 978-611-01-3552-8

© Авторський колектив, 2025.

© Видавництво «Центр учбової літератури», 2025.

ВСТУП

Указом Президента України від 15 січня 1992 року №40 було створено Управління охорони вищих посадових осіб, Указом Президента України від 8 червня 1992 року № 334 Управління перейменовано в Управління державної охорони України.

Закон України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» було прийнято Верховною Радою України в 1998 році. До прийняття Закону України, діяльність підрозділів Управління здійснювалася на основі Положення про Управління державної охорони України, яке було затверджено Указом Президента України від 17 серпня 1992 року № 417.

З моменту свого прийняття Закон піддавався незначним поточним змінам, навіть введення правового режиму воєнного стану через широкомасштабну російську агресію проти нашої країни не призвели до докорінних змін у правовому регулюванні системи та організації питань державної охорони органів державної влади та посадових осіб.

Питання державної охорони являють собою таку правову систему, яка має переважно практичне значення. Правове забезпечення діяльності у таких умовах потребують надійного, лаконічного та стабільного унормування, що власне й демонструє коментований нормативний акт.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб», від 4 березня 1998 року № 160/98-ВР, державна охорона органів державної влади України та посадових осіб (далі – державна охорона) – це система організаційно-правових, режимних, оперативно-розшукових, інженерно-технічних та інших заходів, які здійснюються спеціально уповноваженими державними органами з метою забезпечення нормального функціонування органів державної влади України, безпеки посадових осіб та об'єктів, визначених цим Законом.

Згідно зі статтями 10, 11 зазначеного Закону державна охорона здійснюється Управлінням державної охорони України, яке є державним правоохоронним органом спеціального призначення, підпорядкованим Президентові України та підконтрольним Верховній Раді України. Загальна структура і чисельність Управління державної охорони України затверджуються Верховною Радою України за поданням Президента України.

ЗАКОН УКРАЇНИ **Про державну охорону органів державної влади** **України та посадових осіб**

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 35, ст.236)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27, ст.209
№ 2249-IV від 16.12.2004, ВВР, 2005, № 5, ст.116
№ 328-V від 03.11.2006, ВВР, 2006, № 51, ст.519
№ 107-VI від 28.12.2007, ВВР, 2008, № 5-6, № 7-8, ст.78 – зміни
діють по 31 грудня 2008 року}

{Додатково див. Рішення Конституційного Суду
№ 10-рп/2008 від 22.05.2008}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 586-VI від 24.09.2008, ВВР, 2009, № 10-11, ст.137
№ 4711-VI від 17.05.2012, ВВР, 2013, № 14, ст.89
№ 5040-VI від 04.07.2012, ВВР, 2013, № 25, ст.246
№ 224-VII від 14.05.2013, ВВР, 2014, № 11, ст.132
№ 1184-VII від 08.04.2014, ВВР, 2014, № 18-19, ст.696
№ 1313-VII від 05.06.2014, ВВР, 2014, № 29, ст.946
№ 567-VIII від 01.07.2015, ВВР, 2015, № 35, ст.339
№ 901-VIII від 23.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст.44
№ 1798-VIII від 21.12.2016, ВВР, 2017, № 7-8, ст.50
№ 1953-VIII від 16.03.2017, ВВР, 2017, № 15, ст.186
№ 2357-VIII від 20.03.2018, ВВР, 2018, № 14, ст.82
№ 2509-VIII від 12.07.2018, ВВР, 2018, № 35, ст.267
№ 524-IX від 04.03.2020, ВВР, 2020, № 38, ст.279
№ 720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст.408
№ 2199-IX від 14.04.2022}

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Стаття 1. Поняття державної охорони органів державної влади України та посадових осіб

Державна охорона органів державної влади України та посадових осіб (далі – державна охорона) – це система організаційно-правових, режимних, оперативно-розшукових, інженерно-технічних та інших заходів, які здійснюються спеціально уповноваженими державними органами з метою забезпечення нормального функціонування органів державної влади України, безпеки посадових осіб та об'єктів, визначених цим Законом.

Не вважаються державною охороною, регульованою цим Законом, заходи охоронного характеру, які здійснюються державними органами з метою забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства, інших осіб та об'єктів, крім визначених цим Законом.

Стаття коментована визначає загально-правову характеристику поняття державної охорони органів державної влади та посадових осіб.

Ч. 1 статті визначає сутність вказаної діяльності, яка притаманна спеціально уповноваженим державним органам, як системну їхню практичну діяльність, що має організаційні, матеріально-технічні, режимні та інші складові, та покликана забезпечити як безпеку осіб, які здійснюють державно-управлінські функції, та відповідних об'єктів, так й у цілому нормальне функціонування органів державного управління.

Вказані органи та посадові особи, які підпадають під захист державної охорони в сенсі Закону коментованого, визначаються у ньому окремо.

Ч. 2 статті відокремлює охоронну діяльність спеціально уповноважених органів згідно з приписами Закону коментованого від іншої охоронної діяльності, що забезпечується державними органами, але не унормовується цим Законом.

Зі змісту цієї норми зрозуміло, що маються на увазі заходи щодо забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства, інших осіб та об'єктів. Така діяльність (при значній схожості із діяльністю з державної охорони органів державної влади та посадових осіб) має інший суб'єктний склад та окреме правове унормування.

Стаття 2. Правова основа державної охорони

Правову основу державної охорони становлять Конституція України, міжнародні договори України, цей та інші закони України, акти Президента України та Кабінету Міністрів України, а також відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері державної охорони.

Стаття коментована визначає правову основу державної охорони в сенсі Закону коментованого. Тобто визначає коло загального та спеціального законодавства, яке визначає та унормовує відносини у сфері державної охорони.

Нормативні акти, які складають вказане законодавство, можна **об'єднати у такі групи:**

Конституція України;

Акти Верховної Ради України;

Акти Президента України;

Акти Кабінету Міністрів України;

Нормативно-розпорядчі акти Управління Державної охорони.

Конституція України, як нормативний акт вищої юридичної сили у країні, Основний її закон, є завжди складовою законодавства і правової основи будь-якого нормативного акту. Не є винятком й Закон коментований. Окрім того, приписи нормативного акту мають відповідати конституційним нормам, не суперечити їм.

Акти Верховної Ради, це перш за все закони, вони нарівні із базовим (коментованим) законом унормовують основні питання, які складають предмет регулювання цього нормативного акту.

Враховуючи специфіку цього Закону, **це мають бути такі нормативні акти:**

ЗАКОН УКРАЇНИ № 2939-VI від 13 січня 2011 року «Про доступ до публічної інформації»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 1700-VII від 14 жовтня 2014 року «Про запобігання корупції»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 3106-IV від 17 листопада 2005 року «Про загальну структуру і чисельність Управління державної охорони України»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 638-IV від 20 березня 2003 року «Про боротьбу з тероризмом»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 374-IV від 26 грудня 2002 року «Про контророзвідувальну діяльність»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 548-XIV від 24 березня 1999 року «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 549-XIV від 24 березня 1999 року «Про Стройовий статут Збройних Сил України»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 550-XIV від 24 березня 1999 року «Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 551-XIV від 24 березня 1999 року «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 160/98-ВР від 4 березня 1998 року «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 3855-XII від 21 січня 1994 року «Про державну таємницю»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 2135-XII від 18 лютого 1992 року «Про оперативно-розшукову діяльність»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 2011-XII від 20 грудня 1991 року «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

ЗАКОН УКРАЇНИ № 2232-XII від 25 березня 1992 року «Про військовий обов'язок і військову службу»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 2262-XII 9 квітня 1992 року «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 2657-XII від 2 жовтня 1992 року «Про інформацію»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 2297-VII від 1 червня 2010 року «Про захист персональних даних»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 3551-XII від 22 жовтня 1993 року «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

ЗАКОН УКРАЇНИ № 203/98-ВР від 24 березня 1998 року «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист»;

ЗАКОН УКРАЇНИ № 160-IX від 3 жовтня 2019 року «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та прирівняних до них осіб за шкоду, завдану державі».

Акти Президента України (Укази), враховуючи їх місце у правовій системі країни, носять управлінсько-організаційний характер, що доповнюють норми Закону коментованого, який є доволі лаконічним. **До таких актів відносяться:**

УКАЗ № 31/2025 від 15 січня 2025 року «Про День Управління державної охорони України»;

УКАЗ № 32/2025 від 15 січня 2025 року «Про внесення змін до Положення про проходження громадянами України військової служби за контрактом в Управлінні державної охорони України»;

УКАЗ № 33/2025 від 15 січня 2025 року «Про внесення змін до додатка № 5 до Указу Президента України від 5 травня 2020 року № 166/2020»;

УКАЗ № 33/2022 від 26 січня 2022 року «Про Положення про проходження громадянами України військової служби за контрактом в Управлінні державної охорони України»;

УКАЗ № 166/2020 від 05 травня 2020 року «Про переліки посад, що підлягають заміщенню особами вищого офіцерського (начальницького) складу, та граничних військових і спеціальних звань за цими посадами»;

УКАЗ № 563/2006 від 21 червня 2006 року «Про здійснення державної охорони керівників міжнародних організацій, які перебувають в Україні чи перебувають на її території».

Акти КМУ є вищими підзаконними нормативними актами:

ПОСТАНОВА КМУ № 393 від 17 липня 1992 року (з наступними змінами)

«Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам, які мають право на пенсію відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», крім

військовослужбовців строкової служби і членів їх сімей та прирівняних до них осіб»;

ПОСТАНОВА КМУ № 1081 від 3 серпня 2006 року (з наступними змінами)

«Про затвердження Порядку забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житловими приміщеннями»;

ПОСТАНОВА КМУ № 704 від 30 серпня 2017 року (з наступними змінами)

«Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб»;

ПОСТАНОВА КМУ № 413 від 12 червня 2013 року (з наступними змінами)

«Про затвердження переліку сімейних обставин та інших поважних причин, що можуть бути підставою для звільнення громадян з військової служби та із служби осіб рядового і начальницького складу».

Відомчі розпорядчі акти УДО:

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 657 від 11 листопада 2014 року «Про початок проведення в Управлінні державної охорони України перевірки, передбаченої статтею 5 Закону України «Про очищення влади»»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 232 від 16 квітня 2014 року «Про затвердження Інструкції про забезпечення житлом в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 551 від 20 серпня 2013 року «Про затвердження Інструкції про організацію забезпечення в Управлінні державної охорони України жилою площею у гуртожитках військовослужбовців та членів їх сімей»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 769 від 28 вересня 2021 року «Про перелік відомостей, що становлять службову інформацію в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 210 від 27 травня 2011 року «Про затвердження Порядку забезпечення безпеки посадових осіб, щодо яких здійснюється державна охорона у місцях постійного та тимчасового перебування»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 295 від 25 травня 2022 року «Про затвердження Інструкції про порядок застосування Положення про проходження громадянами України військової служби за контрактом в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 633 від 10 серпня 2021 року «Про затвердження Порядку особистого прийому громадян в Управлінні державної охорони України»

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 349 від 09 серпня 2010 року «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення професійно-психологічного відбору кадрів в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 885 від 4 листопада 2021 року «Про затвердження Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 471 від 15 червня 2021 року «Про проведення оцінки корупційних ризиків у діяльності УДО України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 800 від 15 вересня 2020 року «Про затвердження Положення про Комісію Управління державної охорони України з питань призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 306 від 20 квітня 2021 року «Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненням громадян в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 455 від 20 квітня 2021 року «Про затвердження Інструкції про проведення службового розслідування в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 689 від 12 грудня 2022 року «Про затвердження Інструкції про організацію проведення медичного огляду кандидатів на військову

службу, військовослужбовців та осіб, звільнених з військової служби в Управлінні державної охорони України»;

НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ № 766 від 05 вересня 2023 року «Про затвердження Інструкції про особливості виплати додаткової винагороди військовослужбовцям Управління державної охорони України під час дії воєнного стану.

Стаття 3. Основні принципи державної охорони

Державна охорона здійснюється на принципах законності, безперервності, поваги до прав, свобод, гідності людини і громадянина, єдиноначальності.

Стаття коментована визначає перелік принципів, які покладаються в основу діяльності державної охорони державних органів та посадових осіб. Перелік цей має вичерпний характер.

Зазвичай в нормативних актах, перш за все у законах, надалі визначені принципи більш докладно унормовуються в окремих статтях.

Закон коментований, нажалі цього не містить. Таким чином виявляється невідомим, що саме законодавець уклав у перелік вказаних принципів, які саме доктринальні визначення можуть бути покладені в основу пояснень змісту коментованої норми.

Таким чином можемо зробити певні вірогідні припущення та спробувати прояснити цю прогалину у нормативному акті.

Основними принципами стаття коментована вважає такі:

принцип законності;

принцип безперервності;

принцип поваги до прав, свобод, гідності людини і громадянина;

принцип єдиноначальності.

Принцип законності у сенсі Закону коментованого цілком логічно знаходиться у переліку, при цьому не просто серед інших, але на першому місці. Все ж мається на увазі, що охоронна діяльність сама по собі, а тим більш на такому важливому та відповідальному рівні, є діяльністю правоохоронних органів, яка серед іншого може бути пов'язана із обмеженнями прав і свобод людей. За таких умов

дотримання вимог законодавства є обов'язковою та необхідною вимогою.

Вказаний принцип відноситься до загально-правових і закріплений у всіх нормативних актах, які регулюють діяльність правоохоронних органів. Сутність цього принципу полягає в точному й безумовному дотриманні усіма підрозділами та працівниками вказаних органів під час здійснення своєї діяльності вимог Конституції України, КПК України, Кримінального та інших кодексів України, Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб», інших Законів України й підзаконних нормативно-правових актів, міжнародно-правових угод і договорів, учасником яких є Україна.

Принцип поваги до прав, свобод, гідності людини і громадянина, що є теж загально-правовим, у сенсі цього Закону є похідним від принципу законності. Він полягає у визнанні найвищою цінністю прав і свобод людини і громадянина, забезпеченні їх охорони, неприпустимості порушення як зі сторони держави, так зі сторони суспільства. Права та свободи людини і громадянина визначають зміст діяльності держави, оскільки саме забезпечення цих прав і свобод і є головним обов'язком держави.

Відповідно до п. 2 ст. 29 Загальної декларації прав людини при здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві. Таким чином, обмеження прав і свобод людини при здійсненні заходів державної охорони допускається виключно на підставах та в порядку, визначених Конституцією і законами України, за нагальної необхідності і в обсязі, необхідному для виконання поставлених завдань. З метою дотримання цього принципу заходи, що обмежують права та свободи людини і громадянина носять тимчасовий характер, мають бути негайно припинені, якщо немає необхідності у їх подальшому застосуванні.

Принцип безперервності відносять до спеціальних принципів роботи правоохоронних органів. Цей принцип чудово вписується у

специфіку охоронної діяльності, особливо у поєднанні із принципами наступальності та цілеспрямованості. Ця діяльність здійснюється на постійній основі і заходи забезпечення безпеки не знають перерв і перепочинків, постійно змінюють один одного. Якщо допустити інакше, об'єкт охорони може зазнати негайного провалу у сенсі власної безпеки, що в самих негативних наслідках може мати втрачені людські життя.

Принцип безперервності полягає в тому, що оперативні працівники, які відповідальні за забезпечення безпеки об'єктів та осіб, зобов'язані в межах своєї компетенції швидко та безперервно проводити належну комплексну роботу із запобігання порушення режимів безпеки, вчиненню цих порушень, особливо кримінальних правопорушень, проявляти ініціативу щодо їх виявлення.

Така діяльність знаходить **свій прояв**:

- у досягненні мети щодо пошуку і фіксації відомостей про протиправні діяння окремих осіб та груп;

- в отриманні інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави з метою належного здійснення державної охорони щодо органів державної влади України;

- забезпечення безпеки посадових осіб, визначених Законом України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб», за місцем їх перебування як на території України, так і за її межами;

- у забезпеченні безпеки членів сімей посадових осіб, визначених зазначеним Законом, які проживають разом з ними або супроводжують їх;

- при запобіганні протиправним посяганням на посадових осіб і членів їхніх сімей та об'єкти, щодо яких здійснюється державна охорона, їх виявлення та припинення;

- охорони об'єктів, визначених указаним Законом;

- забезпечення безпечної експлуатації транспортних засобів, призначених для зазначених посадових осіб;

- в участі у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.

Принцип єдиноначальності теж є спеціальним принципом, що притаманний нормативним актам, які регулюють правоохоронну діяльність.

Цей принцип полягає у підпорядкуванні підлеглих волі керівника, який несе персональну відповідальність за результатами прийнятих рішень та діяльності з виконання поставлених завдань. Простіше сказати, він передбачає, що кожен службовець має лише одного безпосереднього керівника. Таким чином досягається забезпечення оперативності, обґрунтованості та ефективності прийнятих рішень, а також гарантується дотримання прав і свобод людини і громадянина.

З огляду на те, що кадри УДО України складаються у тому числі й з військовослужбовців, прийнятих на військову службу за контрактом, доречно звернути увагу, що згідно із Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» принцип єдиноначальності є одним із принципів будівництва і керівництва Збройними Силами України і полягає:

у наділенні командира (начальника) всією повнотою розпорядчої влади стосовно підлеглих і покладенні на нього персональної відповідальності перед державою за всі сторони життя та діяльності військової частини, підрозділу і кожного військовослужбовця;

наданні командирові (начальникові) права одноособово приймати рішення, віддавати накази; забезпеченні виконання зазначених рішень (наказів), виходячи із всебічної оцінки обстановки та керуючись вимогами законів і статутів Збройних Сил України.

Розділ II

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ, ПОСАДОВІ ОСОБИ І ОБ'ЄКТИ, ЩОДО ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ДЕРЖАВНА ОХОРОНА

Стаття 4. Державна охорона органів державної влади України

Державна охорона здійснюється щодо:

Верховної Ради України;

Кабінету Міністрів України;

Конституційного Суду України;

Верховного Суду.

*{Стаття 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2509-VIII
від 12.07.2018}*

Зміст

ВСТУП	3
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб»	4
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ	5
Стаття 1. Поняття державної охорони органів державної влади України та посадових осіб	5
Стаття 2. Правова основа державної охорони	6
Стаття 3. Основні принципи державної охорони	11
Розділ II ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ, ПОСАДОВІ ОСОБИ І ОБ'ЄКТИ, ЩОДО ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ДЕРЖАВНА ОХОРОНА	14
Стаття 4. Державна охорона органів державної влади України ...	14
Стаття 5. Забезпечення безпеки Президента України	15
Стаття 6. Забезпечення безпеки посадових осіб	16
Стаття 7. Забезпечення безпеки інших осіб	17
Стаття 8. Обов'язки і права осіб, щодо яких здійснюється державна охорона	19
Стаття 9. Об'єкти, щодо яких здійснюється державна охорона ...	20
Розділ III ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ	21
Стаття 10. Органи, які здійснюють державну охорону	21
Стаття 11. Управління державної охорони України	22
Стаття 12. Завдання Управління державної охорони України ...	24
Стаття 13. Повноваження Управління державної охорони України	26
Стаття 14. Взаємодія Управління державної охорони України з іншими органами державної влади України, громадянами та їх об'єднаннями, органами безпеки іноземних держав	28
Стаття 15. Способи здійснення державної охорони	29
Стаття 16. Кадри Управління державної охорони України	30
Стаття 16 ⁻¹ . Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів ...	34
Стаття 16 ⁻² . Обмеження щодо роботи близьких осіб	36
Стаття 17. Обов'язки військовослужбовців Управління державної охорони України	39
Стаття 18. Права військовослужбовців Управління державної охорони України	39

Стаття 19. Оскарження неправомірних дій військовослужбовців Управління державної охорони України	42
Розділ IV СОЦІАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ ТА ГРОМАДЯН, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ЗДІЙСНЕННІ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ.....	
Стаття 20. Гарантії особистої безпеки, соціального і правового захисту військовослужбовців Управління державної охорони України та громадян, які беруть участь у здійсненні державної охорони	42
Стаття 21. Виплата одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців Управління державної охорони України і громадян, залучених до здійснення державної охорони, та компенсація заподіяння шкоди їх майну .	44
Стаття 22. Медична допомога військовослужбовцям і працівникам Управління державної охорони України	46
Розділ V ФІНАНСОВЕ І МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ	
Стаття 23. Фінансування діяльності Управління державної охорони України.....	46
Стаття 24. Матеріально-технічне забезпечення Управління державної охорони України	47
Розділ VI КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ	
Стаття 25. Контроль Верховної Ради України за додержанням чинного законодавства Управлінням державної охорони України.....	48
Стаття 26. Контроль Президента України за діяльністю Управління державної охорони України	49
Стаття 27. Контроль за використанням Управлінням державної охорони України коштів Державного бюджету України і його фінансовою та адміністративно-господарською діяльністю	50
Стаття 28. Нагляд за додержанням і застосуванням законів Управлінням державної охорони України	50

ІНФОРМАЦІЯ ПРО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ. ІНШЕ ПРОФІЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО.....	52
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ «Про Положення про проходження громадянами України військової служби за контрактом в Управлінні державної охорони України»	56
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ «Про День Управління державної охорони України»	115
НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ від 12.12.2022 № 689 «Про затвердження Інструкції про організацію проведення медичного огляду кандидатів на військову службу, військовослужбовців та осіб, звільнених з військової служби в Управлінні державної охорони України».	116
НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ від 05.09.2023 № 766 «Про затвердження Інструкції про особливості виплати додаткової винагороди військовослужбовцям Управління державної охорони України під час дії воєнного стану».....	131
НАКАЗ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ від 25.05.2022 № 295 «Про затвердження Інструкції про порядок застосування Положення про проходження громадянами України військової служби за контрактом в Управлінні державної охорони України»	141
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про оперативно-розшукову діяльність» ...	178
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про військовий обов'язок і військову службу»	209

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Бандурка Олександр Маркович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, дійсний член (академік) Національної академії правових наук України, генерал-полковник міліції у відставці, перший віцепрезидент Національної академії правових наук України;

Боднарчук Олег Григорович — доктор юридичних наук, професор, начальник групи психологічної підтримки персоналу, Бучанський районний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки Київської області;

Вітвіцький Сергій Сергійович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, полковник поліції, ректор, Донецький державний університет внутрішніх справ;

Комісаров Олександр Геннадійович — доктор юридичних наук, професор, заступник начальника факультету з навчальної роботи — начальник навчальної частини факультету забезпечення державної безпеки, Київський інститут Національної гвардії України;

Копотун Ігор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем запобігання кримінальним правопорушенням, Донецький державний університет внутрішніх справ;

Корецький Олег Павлович — кандидат юридичних наук, військовослужбовець, Національна гвардія України;

Коронатнік Ігор Михайлович — доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри військового права, Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Микитюк Микола Андрійович — доктор юридичних наук, професор, професор спеціальної кафедри №1, Інститут Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи у військах (силах), Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Скриньковський Руслан Миколайович — кандидат економічних наук, професор, Львівський університет бізнесу та права;

Шамрай Богдан Миколайович — кандидат юридичних наук, заслужений юрист України, начальник Центрального юридичного управління Генерального штабу Збройних Сил України – начальник юридичної служби Збройних Сил України.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ
ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

ЗАКОН УКРАЇНИ
«ПРО ДЕРЖАВНУ ОХОРОНУ
ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ
ВЛАДИ УКРАЇНИ
ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ»

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР

СТАНОМ НА 15 ТРАВНЯ 2025 РОКУ

*За загальною редакцією
кандидата економічних наук, професора
Скриньковського Руслана Миколайовича*

Підписано до друку 15.05.2025 р. Формат 70х100 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 22,0. Тираж 100 прим.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 2458 від 30.03.2006 р.